

Full av realfag

Mauren året rundt-høst

På høsten forbereder mauren seg til overvintringen. De fyller opp magen med mat, og trekker etter hvert inn i tua og kommer ikke ut før våren kommer.

Utstyr:
-Termometer
-Lupe
-Hvetemel

Gjennomføring:

- Gå ut til en av tuene dere fant i sommer. Er det like mye liv nå som i sommer?
- Mål temperatur i lufta og i tua.
- Lag et rollespill med mauren og bladlusa. Se forklaring under.
- Se om dere finner noen trær i nærheten som det klatrer maur opp og ned i. Fra trærne til tua går det ofte maurstier hvor mauren går.
- Hvor mange maur går opp og ned i løpet av 2 min.
- Se på rompa til mauren, er den større eller mindre når den er på tur ned? (Magen til mauren er i bakparten, og denne blir større når den fylles opp).
- Merk noen maur som er på tur vekk fra tua med hvetemel, og følg med på hvor de går.

Maur har et variert kosthold, men honningdugg er et kjærkommet måltid for mauren. Honningdugg er en overskuddsveske som bladlus danner når de suger plantesaft fra blader. Dette er sukkerholdig saft som dannes i bladene når planten driver fotosyntese. Du finner bladlus på stort sett alle trær og blader i skogen. Bladlusa får i seg store mengder med dette sukkervannet, og klarer ikke ta til seg alt, de skiller derfor ut mengder av denne sukkerholdige drikken gjennom bakparten. Gjennom årene har mauren lært seg å dra nytte av dette fenomenet, og klatrer opp til bladlusene og stryker de på kroppen med antennen sine. Dette er et tegn til bladlusa som skiller ut honningduggen slik at mauren spiser det. Til gjengjeld så får bladlusa beskyttelse av mauren, som jager bort marihøner og andre rovdyr.

Henvi sning til læreplanverket:

- Utforske naturen i nærmiljøet med varierte aktiviteter til ulike årstider (kroppssøving)
- Oppleve naturen til ulike årstider, reflektere over hvordan naturen er i endring, og hvorfor året deles inn på ulike måter i norsk og samisk tradisjon (naturfag)